

LONDON-NYTT.

De siste meldinger inatt går ut på at kampene fortsatte langs hele fronten. I Leningrad-området har tyskerne ikke hatt fremgang de siste dager og russerne har også delvis tatt offensiven. Mellom Leningrad og Onega, nord-øst for Leningrad, har russerne foretatt motangrep og ødelagt et helt tysk regiment. Under 10 ukers kamper ved Leningrad har tyskerne hatt 10.000 drepte, sårede og savnede. Dette gjelder bare avsnittet syd og syd-vest for Leningrad.

På midtfronten går russerne fremdeles fremover og har sprengt 2 tyske regimenter. Tyskerne etterlot seg 1800 tyske slagvagnene her evaluert Poltava, men det betyr intet innhogg i den russiske forsvarslinje. Ennå har ingen tyskere fått forfeste på Krim, og de tap tyskerne har hatt allerede er fullstendig bortkastet. Ved Odessa har russerne tatt offensiven og tatt tilbake 15 landsbyer. Tyskerne har her mistet 160.000 mann. Det ser ut til at tyskerne setter allt inn på å erobre Krim, men her kan ikke "knipetang-taktikken" benyttes da fronten ved tangenten bare 20 km. bred.

Trods de sørgelige erfaringer tyskerne hittil har hatt lenger nord, ser det ut til at de forbereder nytt angrep på Murmansk. Allerede i august forsøkte tyskerne å komme over en viktig elv, men det greide verken kjernetroppene fra Kreba eller troppene fra Norge.

Søndag skjøt russerne ned 65 tyske fly og taret de siste 6 dager på 630 fly. Russerne har opbygd en vinterher på 1 mill. mann. Dette har vært gjort i hemmelighet og troppene har hatt et års

øvelse i Sibir. Troppene er tipp topp utstyrt. Alle menn i alderen 16-50 år skal nå utdannes militært i Russland. De skal bl. a. lære å skyte, grave skyttergraver, utdannes i kamouflasje, lære å behandle alle slags våpen og maskiner og studere militære formasjoner.

I Moskva er det undertegnet en tsjekkisk-Russisk overenskomst i anledning den tsjekkiske hær i Russland. Denne skal arbeide helt selvstendig undtagen ved bestemmelse av operasjoner.

3-maktskonferansen i Moskva ble ferdig igår aftes etter 24 timers arbeide, 2 døgn mindre enn beregnet.

For annen natt på rad angrep det britiske flyvåpen inatt Stettin og Hamburg. Dokkene og industrielle mål ble angrepet, og store brander ble oppsvert. Videre ble Cherbourg angrepet, fabrikker og olie lagere i Nantes. Videre Lorient og St. Nazaire. Ett bombefly savnes fra disse operasjonene. På flere steder i Frankrike signaliserte befolkningen V-tegnet til de engelske flyvere. Fly fra kystkommandoangrep en konvoj utenfor den Hollandske kyst. Ett handelsskip ble senket og ett annet skadet. Tyske fly angrep inatt nord-øst England og angrepet på en by var meget skarpt, forårsaket adskillig skade og en del drepte og sårede. Det har ikke gått flyvåpen i London på 65 dager. Når vi igår skrev at det hadde vært fiendtlige fly over London, skulle det være ENGLAND.

I Libya raser det store sandstormer som hindrer operasjonene. Stillingen ved Tobruk er uforandret. Palermo på Sicilia, Bardia, Benghasi og Tripolis har vært bombet.

Den tyske luftstyrke er ikke lenger tilstrekkelig. Tyskerne har ikke nok fly til å føre en effektiv krig på 2 fronter.

Det bygges nye veier i Burma som tillegg til Burmaveien. Disse veier skal brukes til å få frem de store amerikanske forsyninger til Kina.

I Tsjekkoslovakia ble det foretatt 59 henrettelser igår. Den nasiske militærdiktator i Bрно har overgitt 259 patrioter til gestapo. De beskyldes for å ha tilhørt 2 forskjellige bevegelser. Den ene skulle danne en ny uavhengig tsjekkisk stat, løsrevet fra Tyskland, og den annen skulle sørge for våpen og amunisjon som skulle brukes mot tyskerne når opprørets time kom.

I Bergen utstedte tyskerne en forordning om at alle sjøfolk i 15 land skulle melde seg, men da ingen hadde meldt seg innen 15. august, gikk tyskerne rundt på arbeidsplassene og foretok tvangsutskrivning. Tyskerne har beslaglagt Bergen Mek. Verk., hvor de fjernet en båt som var under bygging for et norsk rederi. De bygger nå 2 5.000 tonnere ved verkstedet. Materialet til disse båter er kommet fra Tyskland.

Straks etter at Finland mottok den Engelske note, kastet tyskerne masken og meddelte den finske regjering at om den sluttede separatfred med Russland, ville Finland bli betraktet som fiendtlig område, og den tyske hær i landet som okupasjonsarmé. Det er sannsynlig at Finland også vil få en advarsel fra Amerika. Angående Finlands stilling etter krigen er tyskerne blitt nokså åpenhjertige, og sier at et selvstendig Finland bare kan tenkes under tysk "beskyttelse". Vi kan nå opplyse tallene på de alliertes tonnasjetap i mnd. juli-august og september. De var 157.000 tonn mot 472.000 tonn de tre foregående mnd.

Tilleggsprogrammet idag har i grunn bare interesse for Nordland. Det omhandler N.S.'s løn om tilslutningen der nord. Medlemmene strakk ike engang til for å få besatt ordførerplassene etter det kolossale frafall ved juletid.

En av våre medarbeidere er nettop kommet tilbake fra en tur i Hedmark. Han forteller at i en bygd han avla besøk hadde befolkningen nettop fått beskjed om å levere alle sykler som var maksimum 2 år gamle. Likeledes skulle alle som hadde mer enn ensymaskin levere den eller de. Disse forordninger var kommet skriftlig.

Vår kollega Aftenposten skriver igår at "ringen om Leningrad blir mindre." Menes det at det tynnes ut i de tyske rekker?

Fortsett å spre nyhetene fra denne avis blandt flest mulig norske. Tro ikke på de fantastiske rykter som er i sving. Alt av interesse som meldes gjennom engelsk eller svensk radio, skal komme i denne avis. Våre lesere får avisen i posten, OG KJENNER SELVSAGT IKKE TIL HVEM SOM ARBEIDER MED DEN. Har De noen formodning så behold den for Dem selv, og nevnt ingen navn selv for Deres nærmeste. Avisen vil fortsatt komme ut hver dag, om ingen uforutsett kommer iveien.

Red.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Om kampene i Russland meldes at det ikke er noen nevneverdig forverring de siste 36 timer. Det har foregått hårde kamper langs hele fronten og kampene har vært særlig hårde rundt Moskva. Rett vest for Moskva står tyskerne nærmest, nemlig 95 km. fra byen. I retning Viazma, 225 km. fra Moskva og Briansk 320 km. fra Moskva foregår fremdeles voldsomme kamper. Langt bak frontlinjen foretar russiske gueriljetropper utfall mot tyskerne om nettene. Tyskerne har ikke greid å komme i flanken på Moskvas forsvarere og må nå foreta et frontalt angrep som de hele tiden har forsøkt å unngå. Det har bare vært foretatt et frontalangrep under hele krigen, nemlig ved Leningrad, og det mislyktes. Tyskerne holdes i sjakk ved Kalinin. De tyske tankformasjoner leter fremdeles etter et godt punkt i russernes forsvarslinjer og infanteriet ligger klar til å utnytte gjennombruddet om det skulle finnes. På enkelte steder har tyskerne fått inn kiler i den russiske forsvarslinje, men ingen gjennombrudd. Russene har tråttet ut det tyske panseranseret, så trykket der er lettet.

Se tyske tanks høst seg gjennom det russiske forsvar og kom helt inn på flyblassen i Kalinin. Russene foretok motangrep og smadret alle 30 tanks. Det er uklart hvorvidt Kalinin er på tyske eller russiske hender nå. Russene ser tilfjessfulle på stillingen i Viazma-området. 3cm nevnt igår gjør Moskva seg klar til kamp i selve byen og alle tjenestemenn som ikke er opptatt i forsvaret reiser til den nye hovedstad som ligger flere hundre km. lenger øst. Stalin som er øverstbefalende for de russiske styrker blir fortsatt i Kreml.

Om stillingen på den øvrige russiske front meldes at det ikke er noen forandring. I Ukraine er de tyske fremstøt stanset ved Charkow. På Krim har tyskerne ikke kommet inn på selve halvøya. Ved Rostov har tyskerne hatt en del framgang. Da rumenerne rykket inn i Odessa var det en uforutsatt by idet forsvarerne sjøveien var sendt syd-over hvor de nå gjør god nytte for seg. For de forlot byen hadde de til punkt og prikke utført Stalins ordre om hensynsløs ødeleggelse, og hele Odessa stod i flammer. Den nye japanske regjering har fullmakt til å foreta en ordning av Kinas søsmålet. Regjeringen har holdt sitt første møte idag og man venter at stillingen i det fjerne østen vil bli forverret. Sumner Wells har hatt konferanse med den japanske minister idag og konferansene fortsetter. De Britisk-Amerikanske forsvarstiltak i Stillehavet påskyndes. Ekko av skuddet på den amerikanske jeger "Courney" kom bare noen timer etter, da representantenes hus med 2/3 flertall vedtok bevegning av amerikanske handelsskip.

Engelske Hurry-cene jagere har angrepet steder ved den franske kyst og nord Belgia. I Middelhavet er en italiensk båt angrepet ved kysten av Libya. Ingen engelske fly savnes.

To av de nyeste og mest hurtiggående Amerikanske båter, en på 6.500 og en på 7.000 ton er overført til England.

Den norske regjering kunne gjøre at britiske og norske krigsskip og fly stadig angriper tyske skip på den norske kyst, likeledes skip som går i tysk tjeneste. De eldste av disse skip har ført krigsmateriell og annet for tyskerne, men det har også hendt at det har vært norske sivile personer ombord, og regjeringen beklager dypt at norske borgere mister livet under disse operasjoner. Hensikten med disse senkninger som også foregår i Middelhavet, på den franske og belgiske kyst er å avbryte tyskernes forbindelse med Nordishavet, og da tyskerne ofte kamouflerer sine transportfartøyer som fredelige handels og pasasjerskip, er det sjelden råd for flyverne å skjelne mellom fredelige pasasjerskip og tyske forsyningskip. Regjeringen henstiller alvølig til norske borgere ikke å reise sjøveien uten i ytterste nødsfall, da det innebærer en meget stor risiko, og alle nordmenn vil sikkert forstå nødvendigheten av disse senkninger.

Oliver Maister som er blitt sjef for det norske gestapo har det sorteste rolleblad av alle NS-medlemmer. Han har tidligere arbeidet i tømmerbransjen og har ingen politiutdannelse. Han har i flere år vært medlem

Nr. 33.

-2-

av NS, og er velkjent i Norge på grunn av sin oppførsel under overfallt på Norge ifjor. 9. april ble han plutselig norsk patriot og sluttet seg til styrkene som slo tyskerne ved Midtskogen natten mellom 9. og 10. april, og dermed reddet kongen og regjeringens liv. Man ble imidlertid straks klar over den virkelige hensikt med Møistads patriotiske holdning, og den måte han oppførte seg på gjorde at han ble fratatt uniformen og arrestert sammen med Simon Grindalen. På Røros ble imidlertid Møistad, Grindalen og 17 andre løslatt ved en misforståelse, og fikk ta seg sydover som best de kunne. Ingen nordmenn var i tvil om at Møistad var forreder og han måtte gå på sine ben ned hele Østerdalen, da ingen ville gi ham en håndrekning og ingen ville la ham sitte på med seg. Han kom til slutt til sitt hjemsted Elverum, og svor hevn over politiet. Møistad er 49 år og reserveoffiser. Han har vært leder av hirdregiment 2 på Hedmark. At han er blitt sjef for det norske gestapo er et betydelig nederlag for Jonas Lie og Askvik, og man kan gå ut fra at Møistad vil ta det avgjørende skritt som er fri bane for det norske SA. Man mener her at Møistads ansettelse vil bety nye lovløsheter og korrupsjon.

I præg er blandt annet bvråsjefen for jordbruksdepartementet henrettet. I Dalmatien er det avsagt 30 hårde dommer, hvorav 18 dødsdommer. Anklagen var kommunistisk sabotasje.

Fra Japan meldes at levestandarden ikke kan opprettholdes.

Der skal innføres vedrasjonering i Sverige.

Svenskene har nå laget et nytt en-motors bombefly av lett-metall. Det er utstyrt både med ski, hjul og floter, og med både faste og svingbare maskingeværer. Typen kalles B.17 og svenskene venter seg meget av bombeflyet som bl.a. har usedvanlig lette vinger.

Ved provisorisk anordning i statsråd hos kongen den 3. oktober er det utstedt forbud mot at utenlandske statsborgere får rettigheter i norske selskaper, og at statsborgerskap som er erhvervet etter 9. april 1940 ikke godkjennes. Videre er bestemt at den som senere må gi fra seg rettigheter som urettmessig er erhvervet i norske selskaper ikke har rett til å få sin ytelse tilbake. Både utlendinger og nordmenn skal derfor være forsiktige med ulovlige transaksjoner, da det vil få alvorlige økonomiske følger.

--- ooo ---

Vi ser idag at Per Andersen, Therese gate 31 B, er tatt for å lytte på London og skal sendes til Tyskland. Vi kjenner ikke Andersen, men er overbevist om at han bare har gjort det han selv mente var riktig. Det blir sikkert ikke den siste "våre venner" sender til Tyskland for denne "forbrytelse". Sikkert er det imidlertid at nyhetene fra London ikke blir stoppet av gestapos overgrep. Vi trodde forøvrig tyskerne snart hadde lært at nordmennene ikke lar seg skremme av de tyske straffer når det gjelder å få vite det som virkelig hender i verden.

--- ooo ---

Denne avis utkommer som vanlig hver dag med nyhetene fra London og Sverige og våre lesere må gjøre sitt beste for å spre nyhetene blandt flest mulig norske. Vi innskjerper atter igjen at ingen må komme med formodninger om hvem som arbeider med avisen. For hver som eventuelt blir arrestert vil der bli foretatt nøyaktig undersøkelse for å bringe kilden på det rene, og det skulle være uønskelig å minne om straffen for angiveri. Uforsiktighet vil ikke bli undskyldt og selv ikke gestapo vil kunne beskytte angiveren.

--- ooo ---

GUD BEVARE KONGEN O FEDRELANDET.

Nr. 34.

19. oktober 1941.

1. årg.

London-Nytt.

Dagens sammendrag: Russerne har sinket den tyske framrykning mot Moskva. Voldsomme russiske angrep ved Arjol og Kalinin har opholdt tyskerne der. Tyskerne har begynt et nytt angrep ved Tula, 160 km. sør for Moskva. Russiske guerillastyrker har angrepet en tysk flyplass ved Smolenskå og har ødelagt 5 tyske fly og alvorlig skadet 10 andre fly. Tyskerne påstår at de har inntatt Taganrog, 80 km. vest for Rostoff. Russerne forlot Odessa i ruiner, og forsvarerne av Odessa står nå på en annen front. Majewski skriver i Sunday Express: "Russland kommer til å kjempe til den tyske krigsmaskin er fullstendig knust."

Det russiske flyv åpen har vært i virksomhet hver dag tiltross for at tyskerne forlenget har ødelagt det fullstendig. På 20 dager ødelagt en sveit 56 fly, 104 tanks, 700 lastebiler og 10 motorsykelkolonner. En annen sveit ødelagt bl. annet 117 panservogner. Man venter at der vil bli igangsatt en ny tysk offensiv i syd. Den tyske offensiv mot Rostov er nå særlig heftig, og tyskerne gjør alt for å ta byen. Man venter også at tyskerne vil gjøre alt for å ta de viktige byer i Donetsbassenget for derfra å lede operasjonene mot oljefeltene i Kaukasus.

Tyskerne melder at de ennå ikke "har oversikt over byttet" i Odessa, men en italiensk avis forklarer at alle de bygninger som ikke stod i brann var underminerte, likeså alle gater, så tyskerne måtte gå frasing tanks etter at en del av dem var sprengt i luften. De russiske armeer som tyskerne har ødelagt 3 - 4 ganger, kjemper fremdeles like voldsomt, eller kanskje det er "skyggearmeer" av de styrker som satte så høy pris på Moskva at Napoleon ikke greide å betale det.

Den nye russiske hovedstad ligger 950 km. øst for Moskva, og om den også skulle bli truet, er planen fullt ferdig til å flytte den 950 km. til, til Uralfjellene. Det er en veldig opgave som venter Hitler, og han har nå to ting å velge mellom: Enten å forfølge russerne langt østover, eller å gå sydover til Kaukasus hvor han foruten å møte russerne også vil møte den engelske hær.

Det meldes fra Ungarn at bondene på flere steder ødelegger avlingen for å ikke tyskerne skal få tak i den.

Den islandske statsjef Björnson sa igår at det er logisk at Island skal bli republikk etter krigen, men den islandske regjering vil ikke henvende sig til den danske konge gjennom Tyskland.

Det har ikke vært noen tyske fly over England de siste 24 timer. Det norske politivesen skal nå utbygges, og Brødtvedt i Østre Aker er for tiden under ombygning. Direktør for fengslet blir Nils Dåtvedt som er en nevø av Riismas. Han er kvalifisert til stillingen ved en måneds opplæring i fengslet i Åkebergveien. Inspektør ved fengslet blir Kolbjørn N. Bøe, som har vært opsynsbetjent ved Botsfengslet. Vaktmester blir Ottar J. Natoid, opsynsbetjent ved Akershus Landsfengsel, og betjent blir bl. annet Kristian Harris Gjøs som har vært betjent ved Åkebergveien. Fengslet skal disponeres av Statspolitiet, og man venter at det skal fylles med de som kommer inn under den nye forordning om at enhver norsk borger som ansees som politisk upålitelig, kan tas i forvaring til krigen er slutt. Den forhenværende advokat, Riismas, er gått fullstendig amokk, og istedenfor å se til et lovte blir overholdt, har han satt sig i spissen for statsorganisert lovløshet.

Vi har nettop fått melding om at d/s "Vesterålen" blev senket lørdag mellom Kirkenes og Trondheim. Det var ca. 45 mennesker ombord, men bare 6 - 7 blev reddet. Vi har ikke fått nærmere enkeltheter, men skal bringe disse senere.

SPA 1317

Mappe 9
Ekspl. 34
Arg. 19/10-41
O. V.
Jfr.

II.

I tilleggsprogrammet idag talte redaktør Øksnevad. Han sa bl. annet at de russiske helter nå hadde kjempet i 4 md., og Leningrad og Moskva er ennå ikke falt. Det har ikke gått etter Hitlers time-tabell, de skulle de være falt for lenge siden. Ved begynnelsen av krigen i Russland, var det mange som spådde at russerne bare vilde holde ut noen uker, men russerne har vist en storartet kampånd. De fleste håpet at Leningrad og Moskva vilde holde til vinterne begynte, og dette håpe er gått i oppfyllelse. Ennå forestår mange blodige begjær før Hitler kan fotografere blant Kremles ruiner. Vi husker alle dengang vi bare hadde det britiske samveldet å håpe på. Sovjetsamveldet hadde sluttet vennskapspakt med Tyskland, og Tyskland kunne få viktige forsyninger fra det uten ofre. Amerika hadde bare sympati for de allierte. Nu er stillingen den at tyskerne allerede har mistet over 2 millioner mann i Russland. Forsyningene til Tyskland fra det her østøst, og Amerika arbeider omkamp med England for å skaffe krigsforsyninger. Visstnok kan Hitler få endel forsyninger fra de landområder han erobrer i Russland, men man husker fra 1917 og 18 da Tyskland holdt endel av Russland besatt, at det bare var forbausende små kvanta som kunde drives ut fra de besatte russiske områder, og nå er det bare ødelagte byer, landebyer og fabrikker som tyskerne rykker inn i. Tyskerne får nå god bruk for alltingene de har stjålet, da det blir en kald fornyelse å overvintre i de russiske østbyer. Det var på denne tid av året Napoleon begynte sitt tilbaketog, men vinteren innhentet ham. Krigen i Russland vil ta Hitler lang tid, og han vet at russerne aldri gir opp. Hitler forsøker å forlange krigen ved å få Japan til å falle i ryggen på Russland, men det kan være tvilsomt om Japan tør utfordre Amerika, da Japan i lengre tid ikke kan undvære amerikansk og engelsk velvilje.

Øksnevad sa at man hadde all grunn til å takke Russland for dets innsats, og de erobrede russiske områder vil trenge et årvåkent tysk vakthold. Russland har veldige styrker og reserver i behold, og Hitler føler det haster å avslutte felttoget, men det er allebede sikkert at han ikke kan nå målet innen den tid han har satt sig.

Japanske aviser forlanger at den nye regjering skal føre en sterk politikk, og at politikken og krigføringen skal stemme overens. En avis sier også at det allerede er utbrutt krigstilstand i utenrikspolitikken.

Vi fortsetter med å gi ut evisen hver dag, og ber atter våre lesere gjøre sitt beste for å spre nyhetene ut blandt flest mulig norske. Alle nyheter fra England og Sverige kommer i denne avis, så tro ikke på rykter som ikke offentliggjøres her, og fremfor alt spre dem ikke videre. Falske rykter er en av våre fiender nå vi er avskåret fra utenverdenen i og med at vi har mistet radioen. Derfor er det av så stor betydning at vår avis kan fortsette å komme ut, så nevnt for all del ingen navn, selv ikke til deres nærmeste, da vi vet at N.S. og Gestapo har sine agenter ute for å komme på sporet etter oss. Stol ikke på folk de ikke kjenner, da våre fiender benytter alle midler for å skaffe sig opplysninger. Vi minner igjen om et vårt lager av materiell langt fra er fylt.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Mappe 9
Ekspl. 36
Arg. 21/10-1941
1. Arg. 172
Jfr.

Dagens sammendrag: Det er nå 3 dage siden tyskerne meldte at Timoschenkos armeer var tilintetgjort for annen gang, men hans armeer kjemper fremdeles hårdnakket, holder tyskerne i sjakk og tilføier dem svære tap. Kampene omkring Moskva går nå inn i sin siste fase. Hitler har satt dagen for innrykningen i byen til 1. november og 50 tyske divisjoner samt 16000 tanks er samlet til angrep. Det meldes om heftige kamper ved Kalinin, Mozaik og et sted som heter Malogorosavl el. lign.. De tyske fremstøt i Orelavsnittet er stanset av russerne. Sydvest for Moskva holdes tyskerne i sjakk. I Leningradavsnittet er 200 tyske fly ødelært de siste dagene. Tyskerne har overført flere tankdivisjoner fra Leningradområdet til Moskvafronten. Vest og sydvest for Moskva er tyske tankangrep slått tilbake av russerne. Ved et veiskille foregikk voldsomme kamper, men tyskerne dro her det korteste strå, idet russerne gikk til motangrep og slo tyskerne tilbake.

Donbassenget er i stor fare etterat Taganrog, 70 km. vest for Rostov er tatt av tyskerne. Ved Murmansk har russerne slått tyske elitetropper tilbake.

Det engelske flyvåpen utførte inatt kraftige angrep på Bremen, Wilhelmshafen og Emden, samt andre steder i sydvest-Tyskland. 9 bombefly gikk tapt. De tyske angrep på England varover før midnatt. Det var Mercysiden og nord-Wales som blev angrepet, og det opstod skade på flere steder, og angrepene krevde noen få ofre. Igår utførte engelskmennene flyangrep mot nord-Frankrike og Danmark. Ammunisjonstog og forsyningskolonner blev anfalt i nord-Frankrike, og i Danmark blev bl. annet en sjøflyhavn og en fabrikk angrepet. 2 jagere og en bombemaskin savnes fra disse operasjoner. Amerika har gitt Russland ny kreditt på 30 millioner dollars. 4 av de største amerikanske fabrikker er gått til masseproduksjon av de såkalte "flyvende festninger". Disse har en aksjonsradius på 9600 km. Wendell Wilkie uttalte idag at han mener det vil bli i virkelig krig mellom Amerika og Tyskland snart. Han uttalte videre at Amerika og Tyskland allerede er i krig og har vært det en stund, og han mente at det snart vilde komme til flåtekamper og luftkamper mellom amerikanerne og tyskerne. Tusenvis av kanadiske tanktropper, og hundrevis av flyvere og antitankkanoner er kommet til England i en av de største konvoier med militære som noen gang har kryset Atlanteren.

De demokratiske stater i Stillehavet, England, Holland og Amerika, går nå til en sammenslutning for å danne en samlet front i Stillehavet. Årstiden for kamper i vestørkenen nærmer sig nu sterkt, og enorme engelske forsyninger føres fram. En masse indere er allerede i Vestørkenen, og mer enn en million mann er stilt opp i India. India har forøvrig verdens største reserver av mannlig arbeidskraft. Lærerskolens lokaler i Wergelandsvn. er beslaglagt av tyskerne, og det settes ikke opp noen ny første klasse ved Lærerskolen i Oslo på grunn av manglende lokaler. Lærerskolen i Elverum og Notodden skal derimot settes igang var det meningen, og til skolen i Notodden har det meldt sig 30 elever som blev forelagt det vanlige nasistiske spørreskjema, hvortil 22 svarte negativt og blev sendt hjem. I Elverum vardet 29 ansøkere. 21 svarte negativt og blev sendt hjem. Det er nu spørsmål om det skal settes igang første klasse på disse skoler i det hele tatt. Av 37 lensmenn i Hordaland er det bare en NS. At lensmennene greier å motstå destadige henvendelser om å gå inn i NS, setterman i forbindelse med befolkningens holdning. I Hamre og Åsane, hvor det bor 6 - 7 tusen mennesker, er det bare 6 innmeldte nasister. For å bryte idrettsfronten, benytter nasistene sig av løgn i referater fra stevnene. I referatet fra nasiststevnet i Drammen, stod det at det var ca. 6 tusen mennesker til stede, og at åsne og jordene rundt omkring var svarte av folk. Detsiste er det noe sant i, da folk i Drammen benytter søndagen til tur i omegnen, men på tribunene var det bare noen hundre mennesker, hvorav størsteparten var deltagere og hird, som det forøvrig blev rekvirert kjøtt, fløte og ost til.

Hensikten med tippingen er bl. annet å skaffe kapital til nasidrettsklubbene.

Sportsfolkene blir nå utsatt for ny påkjennning, idet de rammes sterkt ved beslagleggingen av telter, anorakker og ryggsekker. Man har her hatt slagordet "Frys dem ut" når det gjaldt personlig omgang med tyskerne, og nordmennene vil nok rette sig etter samme slagord i forbindelse med den siste beslaglegging; men utfrysingen er mer bokstavelig ment. Nordmennene vil nok sørge for ikke å utruste tyskerne for vinterkrigen i Russland. Tyskerne skal nå begynne å svise ryggsekker og anorakker later det til, for etter Feag-konvensjonen har de ikke lov til å beslaglegge annet enn mat til troppene.

I demonstrasjonstoget fra Youngstorget forleden deltok 1619 mennesker, nemlig 80 barn, 225 ungdom, 1026 voksne sivilpersoner, og 288 hird. Vi har fått underretning om at den nye fengselsdirektør i Åkebergvn., Asbjørn Larsen, så sent som 3/9-1941 blev ilagt kr 50,00 i mulkt etter drukkenskapslovens § 16, punkt 2, altså for fyll.

I tilleggsprogrammet idag fortalte medisinaldirektør Evang om en gave som norske venner vilde sende Norge. Gaven har ikke vært nevnt tidligere da man trengte tyskernes tillatelse til å få sende gaven, men nå håper man tyskerne vil vise en mer anstendig holdning når nordmennene får vite om gaven og hvordan det forholder sig med den. Man håper å opna mer ved å konfrontere tyskerne og de hjemlige nasister med kjennsigningene. Venner av Norge vilde sende en stor gave av legemidler, sykehusutstyr og annet sanitetsmaterieil. Gaven skulde sendes Nasjonalhjelpen om så skulde selge tingene til apoteker, drogeforretninger og sykehus til dagspris. Dermed mente man å slå to fluer i et smekk, nemlig å kaffe befolkningen legeutstyr og medisiner, og Nasjonalhjelpen et større beløp til sitt hjelpearbeide. Med tyskernes tillatelse blev det over Stockholm sendt lister til Amerika over det vi trengte mest her i landet. Gjenpart blev sendt det britiske krigsministerium som strøk enkelte ting, men voddkjente detmeste. Allerede i juli måned var det ordnet med amerikansk eksportlisens, og engelskmennene gav tillatelse til å la gaven gå gjennom blokaden. Så begynte tyskerne å gjøre vanskeligheter. Etterat de tyske legasjonsfolk i Washington til å begynne med hadde inntatt en elskverdig og positiv holdning og sa de var sikre på at saken vilde gå i orden, men for ordens skyld måtte den forelegges Berlin. Så fikk man beskjed om at det ikke var noe iveren i å sende gaven, men betingelsen var at ingen av legemidlene som blev sendt, kunde fåes i Tyskland. Så vardet bare en ting å gjøre, nemlig å sende listen til Berlin skjont de allerede lang tid i forveien hadde fått gjenpart av den, og man bad om en oppgave over HVILKE legemidler som kunde sendes. Etter en lang forsinkelse ma forlangte amerikanerne at den tyske ambassade skulde sende telegrafisk forespørsel til Berlin og med forlangende om svar på spørsmålet, men noe svar er ennu ikke kommet. Gaven inkluderer forskjellige sykehusapparater og medikamenter som det er sterkt mangel på her hjemme, og nå håper man de norske drogefabrikker, apotek og læger synger ut så man får de legemidler man mangler, og som tyskerne påstår de kan levere. Gaven er ferdig og kan leveres øieblikkelig når tyskernes tillatelse kommer. Man må her tenke på historien om velgjøreren som vilde gi den fattige mann mat, og kjøpmannen som sa at det kunde han godt få lov til, men han fikk bare gi ham det som ikke kunde kjøpes i kjøpmannens butikk.

Legemidler og forbindningsseker, slike ting som lindrer lidelser og helbreder folk, har alltid stått i en særstilling, men selv ikke DET respekterer barbarene. Tyskerne er de første som har satt ethvert hensyn tilside når det gjelder slike ting. De norske sykehus mangler det som det fins en stor mengde av i gaven. Nå har tyskerne utsillet. Til nasilagene sa medisinaldirektøren: "Hvad sier dere nå - er kanskje gaven besudlet av urene hender. Våger dere, nasilager, å se den mann eller kvinne i sinene som må gå tilgrunne på grunn av mangel på medisiner som nå KAN skeffes. Kanskje dere mener det er politisk utnyttelse fra vår side.

Avsluttes imorgen

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Medisinaldirektør Evang sluttet sin historie igår med å si: "En forklaring på at tyskerne ikke vil at gaven skal komme frem er at de ikke tør la noe tegn slippe inn som viser at noen arbeider for dere virkelige nordmenn. Gled dere over det". Den 10. oktober utstedte Jonas Lie en forordning om et sjefen for politiet kan undersøke og holde tilbake alle telegrammer og all post. Dette skal være for rikets sikkerhet og opprettholdelsen av ro og orden. Vi tror vi vet årsaken.

De siste meldinger fra Russland går ut på at kampene ikke er kommet nærmere byen. Det russiske kommunike melder om kamper hele siste natt ved Mozaik og Malojaroslavetz. Isen begynner nå å løse seg i Russland og slettene er dekket av sne. Tyskerne har plutselig funnet ut at Moskva ikke lenger er av så stor betydning, men det tok Hitler 3 uker og kostet ham en halv million mann å bli klar over det.

Det pågår heftige kamper i Donetsbekkenet, hvor stillingen forøvrig er uklar. Tyskerne er kommet frem til ca. 65 km, vest for Rostov, men man tror ikke at de for øyeblikket konsentrerer seg om selve Rostov. Ingen store forandringer er skjedd ved Leningrad. Forøvrig svinger kampene frem og tilbake og skifter mellom angrep og motangrep, erobring og gjenerobring. Det meldes om flere lokale russiske fremranger.

Det meldes om stadig voksende vanskeligheter for tyskerne med å skaffe forsyninger til Russland. I Tyskland må nå private levere fra seg sine skistøvler og klesrasjonen er satt ned til 40%. I Italia blir også klesrasjonen strengere.

Nesve ble kraftig bombet i går aftes, og italienerne innrømmer stor skade etter angrepet som varte i 5 timer. Fra Nesve l skibes de største forsyninger til Libye. Bengazi har hatt tre kraftige angrep. Det første angrep fant sted mandag aftes og de to andre i dagslys tirsdag. Bardis har også vært angrepet, og en stor konvoi på vei til Bardis er angrepet av engelske ubåter. De tyske batterier ved Tobrooks kyst har vært under kraftig kanonade fra engelske krigsskip.

Bremen og andre steder i nord-vest Tyskland ble bombet igjen i natt. Likeledes Århus i Danmark og dokkene i L'Orient i Frankrike. Tre bombemaskiner gikk tap ved alle disse angrep. Tyskerne bombet i Nord-øst England hvor en del skade ble gjort, og de tyskerne kom tilbake til sine flyplasser i Frankrike fant de at engelskmennene i mellomtiden hadde vært der og gjort stor skade på hangarer og startbaner. Ingen tyske fly har vært over England idag. Det meldes at Berlin nå er like ødelagt som London og Köln har også fått en kraftig omgang av det engelske fly-våpen.

Til tross for de kraftige revesallier etter attentatet på den tyske kommandant Holz i Frankrike for ledet, ble igår aftes en major i Bordeaux skutt av 4 svulister i 15 - 20 års alderen. Det er tatt 100 gisler i Bordeaux og disse vil bli skutt hvis ikke attentatmennene finnes eller melder seg. For mordet på Holz er 50 personer allerede henrettet, og de andre 50 vil bli henrettet hvis ikke attentatmennene finnes innen imorge aftes. I Frankrike mener man at selv ikke meget høy belønning vil friste noen til å angri gjerningsmennene. Tyskerne er svært allarmert av mer mordene, og det er kringkastet en ansett til den franske befolkning om ikke å stikke tyskerne i ryggen. I Paris er ytterligere 3 henrettet for ulovlig besiddelse av våben.

Vi begynner idag offentliggjørelsen av Terbovens tale til de 43 organisasjonsrepresentanter og skal fortsette dette ettersom plassen tillater, så skriv av talen etterhvert som den kommer.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Reichskommissar Terbovens tale i Stortinget den 18. juni 1941
til representantene for de 43 organisasjoner.

Den 19. mai har jeg mottatt en skrivelse som er blitt undertegnet av dere alle i fellesskap. Skjønt oppfordringen i slutten av denne skrivelse om å gi svar er holdt i en meget påtrengende form, har jeg anmodet dere om idag å innfinne dere her for å gi dere et felles svar på Deres felles henvendelse.

Før jeg imidlertid går inn på innholdet av deres klager og dermed samtidig kommer til mitt svar, vil jeg bare kort beskjefte meg med den ytre form, det omfang og den betydning, som tilkommer deres henvendelse.

Det er i Norge noen tusen forbund og foreninger. De av meg kjente forfattere og opphavsmenn av skrivelser er det lukt i det hele å bevege, henholdsvis overtale styrene, delvis til og med bare enkelte styremedlemmer i 43 foreninger og forbund til å skrive under. Blant disse 43 befinner sig dessuten et antall foreninger av en slik latterlig betydningssløshet, at ikke blekket til underskriften har lønnet sig for dem.

Et slikt utfall av en stor planlagt transaksjon kaller man i kjøpmannsjargongen en feilutt.

Som dere vet, har jeg lett det gå lang tid mellom mottagelser av deres skrivelser, og til svaret idag. Denne tiden har jeg riktignok ikke latt gå ubenyttet hen, isteden har jeg heller benyttet den til, utover de ytre omstendigheter, som jeg nettopp kort karakteriserte, å se meg litt rundt bak kullisene ved deres aksjon. Med hvilket resultat det er skedd, vil de lett kunne innse av de forholdsregler som nå blir truffet av meg.

Men dette, noe indiskrete blikk, har hatt et enda større resultat. Det her nemlig vist sig, at utfallet, av aksjonen til de som trakk i trådene, er enda mer kummerlig og ynkelig enn det viste sig etter dens ytre omstendigheter.

Ikke bare at tallrike store forbund, som man likeledes har henvendt seg til, strikt har vegret seg for å gi sin underskrift, fordi de klart innså den politiske demonstrative og dermed lovstridige karakter ved henvendelsen og var ansvarsbevisste nok til ikke å utsette sine forbund og sine medlemmer for de selvinnytsende følger av et slikt skritt. Men man har også, for at aksjonens fullstendige bankerott i hele sin utstrekning ikke skulle komme klart frem i dagen, grepet til slette hestehandlermetoder.

Deltagerne i denne forsamling, som jeg her har ført meg, føler sig uten tvil, i motsetning til den motbodelige nazisme, som trofaste demokrater.

Nå, mine herrer demokrater, Dere har på vegne av deres forbundsmedlemmer foretatt et tungtveiende politisk skritt - dere har jo uttrykkelig ikke undertegnet personlig, men på vegne av deres forbund -, uten å skape den selvinnytsende demokratiske forutsetning for dette, nemlig å innhente deres medlemmers samtykke. Med andre ord: dere har ikke bare fornektet deres egen oppfatning, men dere har også på en simpel måte misbrukt deres stilling til skade for deres medlemmer.

Dere vet sikkert meget godt mine herrer, at dersom dere tidligere hadde gjort deres medlemmer beviert med dette påfunn, vilde tallrike energiske protester ha sust om ørene på dere fra alle de fornuftige mennesker, som ikke vilde la seg misbruke som viljeløse marionetter i den politiske kamp av trådtrekere, som selv streber etter å forbli i det uferlige mørke.

Til denne øtentdemokratiske handlemåte kan man bare si: "Og folket er apsolutt, når det utfører vår vilje".

Meg forekommer det at vi naziberberer allikevel er bedre demokrater. Når vi foretar en aksjon, da ~~kan vi~~ gjør vi det under fullstendig personlig ansvar og vi gjemmer oss ikke feige bakom anonyme titler og en medlemstokk, som ikke ~~ent~~ vet om at den har den lykke å bli politisk misbrukt.

dupl. 11752

Nr. 40

24. oktober 1941.

1. årg.

LONDON- NYT.

Dagens sammendrag: Fra kampene om Moskva meldesom hårdnakket motstand mot tyskeres siste forsøk på å trengte gjennom russernes forsvar. Tyskerne står praktisk talt på samme sted som ved begynnelsen av uken. Siden idag for en uke siden har tyskerne tapt 4.000 mann pr. dag i drepte og sårede. Tyskerne påstår Charkow i nord-øst-Ukraine er falt, men dette er ikke bekreftet av russerne., men det meldes derimot at de russiske svermerer står overfor en alvorlig trusel. Noen utslettelse av de russiske armeer er det dog ikke tale om.

Tyskernes plan om et lyn-angrep på Moskva er slått feil. Tyskerne fører frem nye reserver og det er muli at man snart får et slag som historien ikke har sett maken til. I svid melles om kamper nær taganrog. Det er ingen tegn på at tyskerne har hatt noe hell med seg ved Krim. Tyskerne har hatt svære tap i luften i østfronten, og Ankara melder at den tyske fly-aktivitet i Russland er avtagende. De svenske nyheter i kveld meldte at tyskerne har hatt frakkelige vanskeligheter på veien mellom Poltava og Charkow hvor det var nesten ufremkommelig. Soldatene sank stadig i til knerne i søle. Det meldes om voldsomme strider i Rostows omgivelser.

Den amerikanske stålproduksjon slår alle rekorder. Hele forrige års rekordproduksjon på 67 mill. tonn er allerede nådd. Vånenproduksjonen i kommende år vil bli fordoblet, men heretter vil amerikanerne ikke oppgi tall så Hitler kan forsøke å gjette seg til hvor meget amerikanerne produserer. Den amerikanske tankproduksjon er steget enormt siste 2 mnd. Den amerikanske kyst-vakt har overtatt all kontroll med havner, sk skib og mannskap for å hindre og forebygge sabotasje.

Det engelske flyvåpen angrep i natt tross, dårlig vær Rhinland og andre steder i vest-Tyskland, og dokkene i Brest samt skjøt ibrann tyske forsynings-skib utenfor norske-kysten og de Frisiske øyer. En engelsk maskin gikk tapt. Polske flyvere skjøt igår ned 7 tyske jagerer over Frankrike. I Danmark ble Fyn og Jylland angrepet og i Italia ble Neapel angrepet for 2. natt på rad. 2 byer på Sicilia ble også angrepet. Den tyske flyvirksomhet over England inatt var meget liten og ett fly ble skutt ned.

60 italienske embedsmenn er skiftet ut av Musolini. I anledning utvisingen av tyske borgere fra Afganistan, surte en tysk målsmann i Wilhelmstrasse igår svenske sjournalister hva Sverige ville si om sven-skene utviste britiske borgere. Svaret lot ikke lenge vente på seg idet Gjøteborg Handels- og Sjøfartstidende i en leder sier: Briterne har ikke organisert noen 5. kolumn. Engelskmennene torpederer ikke skibene våre og dreper ikke sjøfolkene våre. DERES presse er ikke full av trusler. Engelskmennene har ikke forrådt demokratiet og innført terror, så de har heller ikke forsøkt å påtvinge Europa noen nyordning og bringe sitt eget og andre folk inn under slave-åket. De tar heller ikke 50 gisler for én. Vårt svar kan ikke bli så åpent som vi gjerne ville, ~~beholdningsfullt og derved~~ ~~åpent-enn nå~~, men den tid kommer da svaret skal bli mere åpent enn nå.

I London offentliggjøres nå bilde av en norsk u-båt som ble senket ved Narvik, men hevet og brakt til England en måneds tid etter. Tyskerne planlegger å ta 1/3 av potetshøsten vår. 1250 tonn øbler skal leveres til die wehrmacht. Hedmark har fått beskjed om å levere til die Wehrmacht 2.800 tonn høy.

Da redaktør Nesse i Aftenposten etter 14 dagers opphold som gissel på Grini, kom ut, var hans leilighet beslaglagt til "kulturelle formål" og Nesse måtte se seg om etter ny leilighet til tross for at han eide huset.

Lunde sa i en tale i Tyskland at størsteparten av det norske folk er innforstått med N. S. 's parole, men det er terror fra en del av befolkningen som gjør at tilslutningen til N. S. er så liten. Det norske folk er konservativt innstillet så det vil gå lenge før det erkjenner

den nye situasjon. Man hadde inntrykk av at Lundes tale var en undskyllende forsvarstale og det er kanskje ikke alltid så greit å stå ansikt til ansikt med sine tyske arbeidsgivere. Lunde innrømmer hvor stor motstand N. S. møter, men det høres unektelig litt tånelig ut å snakke om ternor fra den norske befolkning som er kneblet og bundet av tyske balonetter. Lunde og hans kolleger møter forrækt hos sine herrer og forrækt hos det norske folk.

LOKAL-NYTT: Buland og 24 andre gode nordmenn som ble tatt under undtælselstilstanden er sendt fra Grini til Tyskland. Straks etter ble 4 andre nordmenn og en engelskmann sendt til Tyskland. Takket være FINN KAAS skal Viggo Wiedersø og Skappel for krigsrett den 3. eller 10 november. Takket være denne skabbete rotte skal altså våre beste gutter dømmes til livsvarig opphold hos tyskerne for å ha vist seg som ekte nordmenn. Vi beklager at vi ikke er underrettet om når resten av enkelt-gang slipper Kees av syne. Vi beklager at vi ikke mente hver hestand skulle få beholde en ryggsekk. Det viser seg at allt undtagen dame og elke-barnesekker skal laveres. Den tyske forstatning for de innlevte ulltepper beløper seg til 3.500 kr.

I anledning av senkingen av "Vesterålen" har vi mottatt følgende som vi synes vi må ta inn: Alle nordmenn sørger over at vi igjen har mistet noen av våre egne. Det får oss igjen til å tenke over at krig er forbruterisk raskap, og tanken går videre til de eneste nasjoner som holder krig ("våpenaren, heltebedriftene") som sådanne, nemlig tyskerne og deres allierte deriblandt våre hjemlige forredere.

Våre hjemlige avisers plumpe propaganda i denne forbindelse gjør ikke dynere inntrykk på oss enn alle de andre forvrengningene fra den kanten. Tyskerne (og N. S.) er opprørte! De som i tusenvis har myrdet våre sønner, som daglig torpederer norske skip, fengsler våre førere, henretter våre beste menn, plyndrer norske skip, fengsler oss ut fra time til time. Jo de bør virkelig være moralsk forarget!

Hvordan er det forøvrig - var det ikke den tyske vernemekt som den 9. april ifjor tok Norge under sin "beskyttelse"? Greier de ikke å oppfylle det brutende løftet? Vi glemmer aldri at de tyskerne ikke klarte å hindre landsgangen i Lofoten, var det norske sivilpersoner som skulle straffes!

Enn våre hjemlige forredere - De sørger! Denne flokken av undermilitære som med fienden i ryggen berber sine egne landsmenn, som utdanner SS-folk og lektorer for at de i sin tid kan gjøre beddeltjeneste her hjemme! "Men vi er i god tro", sier N.S. "vi mener det godt". Som om vi andre 99% av folket ikke også er i god tro og mener at vårt innerste hjerte er helt og holdent det tyske veien & sin kjerne er tilbakegang til barbari.

Men husk så følt det var her før 9. april, sier N. S. Joda, vi husker, et mer forvitret argument kan de vel ikke føre med. Er her egentlig blitt bedre eller verre her i landet siden 9. april ifjor? Det var en klikk som hadde det tranet før 9. april, nemlig N. S. selv. De forveksler som vanlig sin lille foretakelige forrederklikk med selve det norske folk. Avsluttes imorgen.

Avisen fortsetter å komme hver dag, våre losere må gjøre sitt beste for å spre nyhetene ut blandt flest mulig norske. Man bør være forsiktig men det er ingen grunn til overdreven forsiktighet. Avisen sendes jo vilkårlig i posten, og ingen aner hvem som sender den og kan heller ikke gardere seg mot å få den. Nyhetene fra London om det som VIRKELIG hender kan ikke stomes, og alle norske har BLIKT til å hjelpe til så det ikke skier.

Nr. 753
dupl
Mappe 9
Ekspl. 41
Arg. 24/10-41
1. s. 1
Jfr.

Dagens sammendrag: Slaget om Moskva raser fremdeles, men dagens meldinger viser at tyskerne kjemper i de samme områder som for en uke siden. I sør kaster tyskerne ennå inn nye tropper i et forsøk på å bryte gjennom til Don, men nye russiske reserver kommer frem til frontlinjen og de tyske forsøk på å trenge gjennom de russiske forsvarsnorker er blitt tilintetgjort. Den russiske avis "Røde Stjerne" har tilbakevist tyskernes påstand om at Charkov er fallt. Churchill og Roosevelt har sent ut en erklæring hvor de fordømmer tyskernes mord på de franske gisler. Hovedpunktet i Churchills erklæring var at en av de viktigste krigsmål måtte være å gjengjelle disse forbrytelser.

Den uken som er gått er en milsten på veien mot Hitlers fall. I begynnelsen av uken var de russiske armeer ved Moskva fullstendig tilintetgjort og i de tyske detaljer var bl.a. 8 armeer og 67 støtte-divisjoner fullstendig knust. Imidlertid er de tyske armeer ikke kommet nærmere Moskva, Leningrad, Tulja, Rostov eller Malojarsla wetz. Alle angrep er slått tilbake og forsvaret av Moskva er styrket. Det har vært en alvorlig skuffelse for Hitler at de russiske styrker ved Moskva, som ved Leningrad, ennå en gang har vist at tyskerne ikke er uovervinnelige. Hitlers plan var at alle de forennevnte steder samt Krim skulle vært tatt og at tyskerne skulle ha fortsatt å lammet de russiske armeer ved Volga-Don linjen. Japan skulle så angrepet russerne i det fjerne østen og Tjukasus skulle falle av seg selv, hvoretter Tyrkia ville vært prisgitt aksen, Storbritannia og Amerika skulle så få et fredsforslag og måtte bøye seg, eller fortsette sin egen krig i det uendelige. Dette var en storartet plan, men den førte bare ikke fram. Hitler fikk ikke russerne til å TRO historien om tilintetgjørelsen av den russiske hær. Stalin ble fortsatt i Kremli og de tyske trompetfanfærer greidda ikke å blåse ned de russiske murer. Hitler KAN ennå tre Moskva, men Krims forsvarere holder og Rostov holder også ut. Tokios store hær er strandet og folkene i de okkuperte land er ikke knust. England og Amerika mangedobler sin produksjon ansvoret av det russiske forsvar og den senere tids begivenh tar i Middelhavet er et langt skritt på vei mot ødeleggelsen av aksesmaktenes flåte. Denne oversikt ble gitt av en London-avis idag, som slutter med å si at den er glad denne oversikt kommer fra London og ikke fra Berlin eller Roma.

Svenskene melder ikveld at tyskerne har gått til fornyet angrep på Krim og at russerne trekker seg tilbake, men forsvarslinjen er ikke brutt. Den russiske general Artemus sa i en kringkastingsstale idag at fienden nærmer seg hovedstaden og man måtte forberede seg på harde kamper og gjøre hvert hus til en festning og hver mann til soldat. Han sa også at forsvarsværkene utenfor Moskva var betraktelig styrket den senere tid, og blir sterkere for hver dag.

50.000 ton matvarer skal sendes fra Tyrkia til Греkaland og delvis ut gratis blandt befolkningen, 4 mil. ton amerikansk tonasje skal overføres de allierte. For 4. natt på rad er Napoli angrepet av engelske fly.

LOKAL NYTT: Inntil ved 04 tiden var det slagsmål i sentrum mellom en tysk offiser og en tysk sivilperson. Offiseren gientok i det uendelige at han stod foran den andre i uniform, men det lot ikke til at den andre brøt seg om det. De offiseren slo til sivilpersonen etter at Schnell-kommando var kommet til stede, fikk han en fruktelig overhaling av en høyere offiser. Bagg ble kjørt avsted av Schnellkommando i A 704, hvoretter vår redaktør forlot stedet etter å ha fått fyr på sigretotten av den tidligere omtalte høyere offiser. Vi fortsetter idag offentliggjørelsen av Torbøvens tale.

Enkelte av underskrifterne var til og med så frekke å underskrive for sine forbund, uten å spørre sine kolleger i styret, delvis heller ikke formannen, deres samtville hadde de ennå mindre.

På hvilken uansvarlig, og, det må man nok si, fordektig måte i denne sammenheng enkeltpersoner uten å betenke sig har svilt med store organisasjoner, og mange tusen folkefellers skiebne, viser bare ett eksempel:

Herr Buland var inntil nå nestformann i Landsorganisasjonen. Han har undertegnet henvendelsen på vegne av Landsorganisasjonen tross følgende virkelige sammenheng:

- 1) Av de 35 fagforbund som er tilsluttet Landsorganisasjonen har de 32 vegret seg mot å underskrive.
- 2) Formennene i alle 3 forbund her, som han visste, undertegnet uten å spørre medlemmene eller også bare tillitsmennene.
- 3) Herr Buland har hverken spurt formannen i Landsorganisasjonen etter hans oppfatning eller hatt hans samtville.

Hvis jeg følger ikke, i overensstemmelse med hele min innstilling, først en gang i all ro hadde undersøkt nærmere omstendigheter, men hadde antatt underskriftene for å være hva de ga sig ut for, da hadde jeg for eksempel i Landsorganisasjonens underskrift måttet se en virkelig meningsyttring, en kjennsgjerning som med ett slag prinsipielt vilde ha endret min tidligere stilling til fagforeningene.

Derfor faller det meg, forståelig nok, med en særlig tilfretsstillelse ikke å ha avslørt og på en passende måte å ha karakterisert for de norske arbeidere en herr Bulands forkastelige hestehandlertoder, men også å kunne festså at fagforeningenes korrekte omdømming i denne sak ikke gir meg noen foranledning til å ta min tidligere holdning mot dem opp til revisjon.

De 3 fagorganisasjoner, som ved deres leders misbruk av sine stillinger har tatt del i henvendelsen, vil på anledning til i forståelse med Landsorganisasjonens ledelse å utpeke nye ledere.

Slik, mine herrer, ser den yttre form og omfanget av den aksjon, som skulle enne så storartet, ut, når den blir betraktet i nøkternt daglys.

Et nar trådtrekere som forsøker å bli i mørket - hvorvidt det er lykkes dem vil herrerne selv merke - og noen og førti mennesker, som av dem lot sig overtale til under misbruk av sin stilling og den tillit de hadde fått, å undertegne dette påfunnet.

Før jeg nå går over til innholdet av deres klage, tør jeg be følgende herrer med en gang å komme hit til meg:

- 1.) Ludvik Buland.
- 2.) Paul Fræk.
- 3.) Jørgen H. Berner.
- 4.) Th. Nørvestad.
- 5.) Oscar Røine.
- 6.) Torbjørn Henriksen.

For dere mine herrer, er mine videre utlegginger uten interesse, da dere allikevel ikke for lengere tid vil ha noen anledning til, innenfor rammen av en deltagelse i det offentlige liv, å dra noen nytte av den.

Dere ser, at mørket omkring dere var ikke tilstrekkelig mørkt for nasjonalsosialistiske øine. Derfor vil dere nå få en tid med stillhet og hjertegrensning, som vil gi dere anledning til grundig ettertanke. Skulle dere derved komme til en ny erkjennelse, om de virkelige plikter overfor deres norske folk i dets store nødstand, er jeg alltid rede til å ta imot en slik erkjennelse.

Mine herrer,

Jeg tror et intet fornuftig menneske klerer å bestride, at innholdet av henvendelsen utgjorde en avgjort politisk manifestasjon og som egentlig overhode ikke fortjener et svar eller en kritisk bemerkning. Når jeg tross dette unntagelsesvis går inn på en sådan politisk skrivelse, så bør det være dere et bevis på min gode vilje, som vil virke oppklarende:

1318
Mappe 9
Eksp. 42
Arg. 27/10-41
O. V.
Arg.
Jfr.

Nr. 42.

27. Oktober 1941.
LONDON - NYTT.

1.

Dagens sammendrag: Tyskerne har sett igang en ny rekke tank-angrep ved Mozaik og Malojanoslewetz. Desperate kamper foregår på disse steder. Hitler koster inn allt han har i kampen om å ta Moskva denne mnd. Sovjet-kommunist slår fast at det kostet tyskerne 50,000 mann, 250.000 tanks og 1,200 motoriseretøyer og innta Stalino. En sjernalist i News Chronicle har skildret hvordan en russisk armoredet Moskva den 17. oktober og drev russerne tilbake til Mozaik. Vorosjilow og Budjoni holder på å skape nye armeer bak den nåværende front.

Det meldes at det er mulig tyskerne har hatt litt framgang vest og syd-vest om Moskva, men de holdes ved Kalinin. Det er ytterst dårlig vær i Russland og videre, særlig vest for Moskva, er i en ytterst slott forfettning. Ruskerne normer seg Rostov.

Det engelske flyvåben angrep inat Hamburg og andre steder i nord-vest-Tyskland og særlig dokkene i Hamburg ble hårdt rammet. Et forsyningskip utenfor Egersund ble satt i brann, og dokkene i Nantes og Cherbourg ble angrepet.

Jones Lia har fått en vanskelig sak. Hirdmannen Prvitz synes en mann han møtte så hånlig på ham, og slo han for sikkerhets skyld ned med gummikøllen. Reiste han så opp igjen og slo han en gang til. N. var det uheldige at mannen som ble slått ned var nasisten Bjørn Sommerhold og han forlanger nå at Lia skal ta affære.

LOKAL-NYT: Hirdon skal ikke levare inn sine ragsøkker. Advokat J. B. Hjert er arrestart da han hadde skrevet et brev til en tysk general og uttalt at han syntes de tyske myndigheter burde samarbeide med de norske tonnene istedenfor med N. S. Generalen var enig med Hjert og viste brevet til andre. N. S. fikk også rede på det og fennt derfor å måtte sette Hjert inn. Advokat Niels S. Rode har husarrest i sitt hjem.

I disse dager er fire tyskere funnet hengt i skogen i Oslos umiddelbare nærhet.

Fra april 1940 har tyskerne ført ut av Norge 1277 tonn kaffe, 137 tonn egg, 5.809 tonn smør og 6.389 tonn kjøtt. I første halvår 1941 har de ført ut 40 tonn fløte, 5.180 tonn melk og 1.166 tonn ost.

Aftenposten skriver idag i en ledet marskalk Budjoni er satt i fengsel i Moskva og at Vorosjilow og Timosjenko er avsatt. Dette er loddrett løgn, idet Timosjenko, som fortsatt anses for å være "bolsjevikenes store militære lys", er overdratt den meget viktige post å lede de russiske armeer på syd-fronten og de to andre organisasjoner som ovenfor nevnt det russiske forsvar bak de nåværende linjer. Om noen av herrerne skulle falle i unåde skal vi analysere det her.

Vi har idag lest et meget interessant brev fra en legionær som er i Tyskland. Han skriver bl. a. "Her går folk og skuler på oss akkurat som Jessingene gjør på tyskerne hjemme." Vi baklagor at det ville være uforsvarlig å offentliggjøre resten av brevet. Vi innskrenker nyhetssendingen idag også til fordel for Terbovens tale.

Nyhetsene fortsetter å komme ut hver dag og våre lesere må gjøre sitt beste for å spore de mest mulige ut. Vet de noen som gjerne vil ha avisen så navn det for folk de stoler helt på så er det mulig vi får vite det. Vi trenger nå mange penger, ikke bare til avisen, og deis mæter bidrag får vite formålet. Stol ikke på hvem som helst som sier de kommer fra avisen, men forlang et bevis som vedkommende kan gi hvis han kommer fra oss. Vi er opmærksom på at Gestapo har satt opp sine faller, men annu er ingen gått i dem. Nyhetene SKAL ut og enhver god nordmann har plikt til å hjelpe med å spore dem. Om tyskerne får skremt oss så nyhetene stannes er det en stor seir for dem.

- 1) I henvisningen blir det påstått, at den okkuperende makt i september har overdratt "Nasjonal Samling" ledelsen av den civile forvaltning under Reichskommissars overledelse. En bare flyktig gjennomgåelse av min tale av 25. september forrige år beviser at denne påstand er fullstendig grenet ut av luften. Statsrådene er av meg som enkeltpersoner blitt utnevnt til sine embeder og er elene overfor meg ansvarlig for sin virksomhet. Usannferdigheten i påstanden blir særlig tydelig understreket av den kjennsgjøring, at en rekke av de konstituerte statsråd er ikke ansatte eller medlemmer av "Nasjonal Samling".
- 2) En vesentlig del av henvendelsen handlet om det norske folks gamle tradisjoner angående lov og rett. Den taler om at disse tradisjoner ikke blir tatt vare på, at statsrådenes forordninger står i strid med Folkeretten og de norske lover, og at hittil gjeldende rettsforskrifter blir underkastet en endring.

Her til har jeg å konstatere følgende:

Gjennom den Führers bekjente forordning, som står i ubestridelig overensstemmelse med Folkeretten, er jeg blitt istand til å fastsette lover. De av statsrådene utstedte forordninger forutsetter min godkjennelse og som følge derav kan der ikke tviles på deres rettsgyldighet. Henvisningene i henvendelsen, med hvilken man i den nettop nevnte sammenheng særlig vender sig mot forordningene fra statsrådene for statsrådene for justis og politidepartementet angående rettsvesenet beviser ganske klart, at man slett ikke mer noe forsvarer for de virkelige gamle germanske rettstradisjoner, men for den liberalistiske rettsopfatningen fra den yngre og yngste tid. Her kan jeg bare konstatere, at den såkaldte tradisjon angående lov og rett i fortiden ved nøie betraktning på ingen måte har bestått i overensstemmelse av de bestående lover, men snarere i deres endring og videre utvikling.

Denne tradisjon ble tvært imot bibeholdt. Tompost er bare blitt hurtigere, ikke som følge av en bestemt rettsopfatning, men som følge av den av England påbegynte og av England til Norge utvidede krig. Store dele av det norske folk har med rett tatt det som et bevis på Tysklands vennskapelige sinnelse overfor Norge, at jeg istedetfor i vesentlig omfang har overtrådd mine fullmakter som Reichskommissar til norske.

At undertegnede av klagen nå på en måte protesterer mot den kjennsgjøring, at jeg personlig ikke helt ut gjør krav på de for meg folkerettslig tilkomende fullmakter til fordel for norske menn, forekommer meg som t skjer ikke bare uforståelig, men ut fra et nasjonalt standpunkt også uverdige.

Etter folkeretten gjelder det ingen beskrænkninger angående det materielle innhold av nye rettsforskrifter. Alle nødvendige forskrifter kan bli utfordret. Denne ordning er i ethvert tilfelle på det eller neste blitt overholdt. Først kom de gamle partiers politiske intriger, så kom folkedestolen.

Først kom den hjemlige eller ånde sabotasje fra embesmennene, så kom embesmannsforordningen.

Først kom den latterlige testerstreik og så kom testerforordningen. Med andre ord, i alle tilfeller kom først forsøket på å bringe forstyrrelse eller sabotasje, og så først som en følge, den rettssetning som lammet dette forsøk.

Sammenfattet kan jeg her konstatere til dette punkt, at den, i henvendelsen så ofte citerte, norske rettsopfatning, intet annet er enn dårlig kamuflasje for en bestemt politisk opfatning.

- 3) Man føler seg videre forpliktet til å klage over "hirdens" opptreden har ført til anstakkel og ure. Man glemmer riktignok å rydd på navne, hvordan mest bestemte krefter i fortiden, hver gang anledning ges, har gjort og forfulgt hirdmennene. Sikker er det siden av noen av hirdmennene blitt begått overvilde handlinger, som hverken er villt av ledelsen eller av dem er blitt lett straffet i en germansk kampeorganisations ånd.

Forts.,

Dagens sammendrag: Tyskerne har hatt enorme tap i slaget om Moskva. Kampene foregår fremdeles for det meste fra 100 til 150 km. fra hovedstaden. På sydfronten fortsetter det tyske presset i Donetsbassenget. Tyskerne prøver på nytt å trenge gjennom til halvøya Krim. De har voldsomme tap og det går smått fremover.

I sin tale på Mørinedagen igår sa president Roosevelt at Amerika har tatt sin plass i slaglinjen, og at skuddvekslingen er begynt. Den amerikanske marine holder nå den gamle setning: "Blås i torpedoen, full fort framover." Roosevelt sa tilslutt at hitlerismen skal utslettes.

Tyskerne har litt enorme tap i den fortsatte offensiv mot Moskva. Russerne har fått frem uthvilte tropper til forsvaret, mens tyskerne nå slåss med utmattede tropper. I Mozaik-området holdes tyskerne 100 km. sørvest for Moskva. Ved Kalinin har russerne forbedret sine stillinger, og holder nordenden av byen. Russerne har her foretatt kraftige tankangrep, og påført tyskerne svære tap. I nærheten av Ariol er det tyske forsøk på bryte vei stan-

set. 65 km. er det nærmeste tyskerne er Moskva, men 100 til 150 km. eravstanden de fleste steder. I syd har tyskerne hatt større framgang, og russerne legger ikke skjul på at stillingen er alvorlig på grunn av den tyske framgang i Donetsbassenget. Tyskerne har øket sitt press på Charkow som er i fare, men byen er ikke erobret av tyskerne enda. Kampene på kysten nær Rostov pågår uten opphold, og på veien til Krim er striden blusset opp igjen. Tyskerne har store tap, og vinner lite terreng.

På Mørinedagen igår snakket Roosevelt om den rolle den amerikanske marine spiller. Han sa også at det var merinens lengst mulig å undgå skudd, men nå ER det første skudd løsnet, og det er ikke tvil om hvem som løsnede det. Det som teller, er, imidlertid hvem som løser det SISTE skudd. Da Hitler torpederte "Kearney" forleden, var torpedoen rettet mot hver eneste amerikansk borger. Hitler må ikke innbille sig at amerikanerne bestemmer sin politikk og lar sig skremme av skudd. De amerikanske skibene bli liggende fast i de amerikanske havner. Amerikanerne produserer fler og fler våpen, og er bestemt på at deres båter hverken skal låses fast i havnene, eller ligge på havets bunn. Det er en åpen utfordring fra Hitler når han senket de amerikanske båter og drepte amerikanske sjøfolk, og svaret fra Amerika er at tyske krigsskib skal beskyttes uten varsel. Videre sa Roosevelt at det ikke er nok at amerikanske båter armeres. De må også få gå inn i fremmede havner og levere sine laster, og den amerikanske handelsflåte må beskyttes av den amerikanske marine. Roosevelt sa også at det har vist sig for at Tyskland har falt sammen når det har møtt virkelig motstand. Presidenten uttalte at det amerikanske folk næret beundring for russernes voldsomme motstand, og omtalte alle de fly, tanks og kanoner som russerne har fått, og fortsatt får. I anledning senkingen av "Kearney" sa Roosevelt tilslutt: "Ansikt til ansikt med denne siste og mest alvorlige utfordring har vi fått klart skib, og tatt plass i slaglinjen. Vi står beredt."

Svensk radio melder ikveld at om Roosevelts tale nok ikke gir full grunn til åpen krig, så er den sannsynligvis uttrykket til avbrytelse av den diplomatiske forbindelse mellom Amerika og Tyskland. En kinesisk avis tror ikke nå at Japan tør gå til noe framstøt i sør eller nord, men vil benytte den givne anledning til krav overfor Russland. Etter de alliertes utbygning av forsvaret i østen er Japans schanser gått tapt.

Mekaniseringen av den japanske hær er også langt ringere enn i Russland, og avisen mener at Japan ikke tør våge noen offensiv mot Sibiria.

Tyskerne har nå måttet sende skipfolk til båtene som går fra Italia til Libya. General Cavalero sa igår at skibsfarten er meget viktig, men den innebærer også mange farer, og innrømmet de store ten. Forøvrig øker misgjænen i Italia, og en masse italienske embedsmenn er flyttet fra nord til syd og omvendt. Bombingen av Napoli har senket den italienske moral betraktelig. Den italienske presse innrømmer at matsituasjonen stadig er blitt verre i den senere tid.

De britiske flyplasser på Island er blitt sterkt utbygget, og spiller en viktig rolle for kommunikasjonslinjene over Atlanterhavet. De første flyplasser blev bygget av torv, og tiltross for at flyenes kontrollwirer ifjor vinter måtte tøs op med varmt vann hver morgen, var det bare tre morgener flyene ikke kunde starte. Flyplassene er imidlertid i den senere tid bygget op på rekordtid av frivillige fra hæren, flåten og luftvåpenet, og det er nå førsteklases flyplasser over hele øya, og det britiske flyvåpen på Island spiller en betydelig rolle i bevoktningen av de nordlige fersvann.

Idag er den tsjekkiske nasjonaldag, og tilleggsprogrammet var viet tsjekkerne som for ønen gang i denne generasjon kjemper for sin frihet, både på hjemlandets og fremmed jord. Minister Satmari, sendemann hos den norske regjering, sa i en hilsen på norsk at han først måtte takke det norske folk, og han var glad for at han hadde fått anledning til å fremføre for det norske folk tsjekkerens dyrbare taknemlighet for all medfølelse med tsjekkerens tragedie. Nordmennene hadde den største æktelse hos alle allierte og vennligsinnede nasjoner. Kong Håkon og Kronprins Olav hadde personlig overfor den tsjekkiske president uttrykt sin sympati i anledning det blodtørstige tyske Gestapos massehenrettelser av de tsjekkiske martyrer. Vi vet at dere i gjerning og ikke bare i ord kjemper for den europeiske sivilisasjons bevarelse, derfor er det tsjekkiske folk sterkt grepet av nordmennenes siste trengsler. Deres martyrer, Hansteen og Wickstrøm, er også våre martyrer. Våre 300 henrettede tsjekkiske martyrer har også kjempet for Norges frihet. Betegnende er det at bødalen Heydrich kom direkte fra Oslo til Praha for å fortsette sine øvskvelige gjerninger hos oss. Våre to demokratiske folk står hverandre meget nær, og tyskerne har nok lært merke til likheten i kampen mot vår felles undertrykkelse. Sikkert er det at vår kamp vil føre til seir. Sikkert er det at de ofre tsjekkerne og nordmennene allerede har bragt, det martyrium de allerede har gjennomgått, russernes heltedåd motstand, jugoslavernes guerillakamper, franskmennenes og andres modige kamp, Amerikas hjelp, og fremfor alt Storbritannias beslutning om å berge friheten og sivilisasjonen i fellesskap til bringe den endelige seir, og bringe oss tilbake en fri 28. oktober, og dere en lykkelig og fri 17. mai. Utenriksminister Lie sendte en hilsen, og sa bl. annet at han på regjeringens vegne hilset tsjekkerens minnedag for republikkens proklamasjon. Han minnet om den fire år lange kamp under Masaryks ledelse, og den seige og sikre hjemmefront, og uttalte sin forvissning om at Tsjekkoslovakia i en moderne republikks skikkelse igjen vilde overta sin plass i de demokratiske staters rekke. De Norge også blev overfalt, blev deres sorg vår sorg, og deres kamp vår kamp. Fra å være meningsfeller er vi blitt kamffeller. Vi beundrer tsjekkerens seighet og tapperhet i frihetskampen på den allierte front og hjemmefronten. Vi har samme kamp, samme trengsler, samme håp og samme tro. Hell og framgang for et fritt Tsjekkoslovakia i et fritt Europa.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Dagens sammendrag. Tyskerne går til lokale motangrep på alle avsnitt. Hitlers framskutte tropper er ikke noe sted nærmere hovedstaden enn 65 km, og størsteparten av styrkene kjemper fremdeles lopp til 130 km. fra Moskva. Voldsomme kamper fortsetter mot Charkow og Rostow. Russiske forsterkninger kommer stadig fram til Rostow. Tyskerne hevder at en by i Donnetsbassenget omtrent 16 km. øst for Charkow er okkupert. De påstår også å ha brutt igjennom til Krim hvor de har over 50.000 falne og sårede. Heftige kamper pågår i Charkow-området. Stilling for Rostow er kritisk, da tyskerne står bare 16 km. fra byen og også har hatt ny framgang andre steder i Donnetsbassenget. Det er nå 19 dage siden tyskerne påstod å ha fullstendig tilintetgjort de russiske armeer, men disse kjemper fremdeles årdnakket.

Den russiske flyproduksjon er allerede begynt ved de flyfabriker som russerne i den senere tid har opprettet i det nye østlige forsvarsområde.

En modig tysker gjorde forleden forespørsel i Berlin om hvorfor de storstilede operasjoner fortsetter når russernes armeer i virkeligheten er tilintetgjort og krigen slutt. Goebbels kom da med en strøm av undskyldninger om det dårlige vær, regn, søle, haggelvær, snø, frost og mangel på frost. Pravda skriver at det med sikkerhet kan sies at Hitlers planer har slått feil. Riktignok holder han de vestlige provinser og det er et stort tap for Russland, men å tro at den russiske produksjon av den grunn er blitt feruroligende forstyrret er helt feil, da russerne har råstoff og fabrikker nok i det østlige Russland og disse er utviklet under Stalins 5-års plan. Avisen forteller også om de store ødeleggelsler bak de tyske linjer. I øst-Ukraine høstet russerne kornet før de dro oghøstsaingen har slått fullstendig feil for tyskerne. De har ikke greid å så til mer enn 5 %, selv i de mest vestlige dele, og i øst har de intet sådd. Tyskernes vanskeligheter i de erobrede industriområder er like store. Kiev og de andre byer var stykt herjet og fremdeles eksploderer i Odessa tidsbomber. Tyskerne forteller selv at russerne i 2 måneder forberede sin evakuering og foretok alt som kunne tenkes å gjøre skade for tyskerne.

Tross storm angrep engelske bombefly inatt Hamburg og andre steder i syd og sydvest Tyskland. Videre ble havnene i Cherbourg angrepet. Ingen britiske fly savnes. Det var liten flyvirksomhet over England i natt. Et tysk fly ble skutt ned. I dagslys igår angrep engelske fly Dunquerque og skip på den nederlandske kyst. Flyvere som var over Nantes søndag aften forteller at franskmennene bl.a. lyste med oljelamper som dannet bokstaven V.

I Japan mener man Roosevelt's tale var en krigserklæring til Tyskland. Stillingen mellom nazistene og Oslo Handelstands forening er meget spent og flere av medlemmene er arrestert. Nazistene mener foreningen er et rede for anti-tysk og anti-nazistisk virksomhet, og "Fritt Folk" nevner eksempler på medlemmers boikott av nazivennlige individer. Foreningen hadde tenkt å ha en festlig tilstelning i Aulaen 12. november i anledning 100 års jubileet. Da nazistene imidlertid har forlangt at tyske og norske nazister skal være til stede er det et spørsmål om tilstillingen blir holdt.

LOKAL-NYTT. Ekspedisjonssjef Carl Platou i Justisdepartementet, overrettssakerer Schwabe-Hansen, advokatene Adam Hiorth og Sigurd Nielsen er arrestert.

Dentilignere utalte fylkesleder Hoff i Vestfald har se politiet opp tilen nazist i Fredrikstad som er medlem av kamporganisasjonen og fratatt ham radion. Det begynner å brenne i rosernes leir.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Men disse få overrøp vider fierloft mot dars politiske motstanderes fra fortiden.

Disse ting er så klare at jeg ikke behøver regne opp eksemplor. Om en ting etterlater seg imidlertid ingen tvil: Når en "birdmann" blir forulempet, har han rett til på stedet å straffe denne forulempelse på en passende måte. Dette er sann germansk rettsopfatning, som jeg ikke lar meg brate bort, x fra eller lar innskrenke ved noen slags liberalistisk frestrosking. For øvrig er jeg ikke blitt bekjent med, at forfatterne av høyv. bdson, som angivelig rår over en slik mimosaktig rettsopfatning, har protestert imot, at englanderne under deres korte læring i Svolver sloste sivile nordmenn ut av landet bare fordi de hørte til "Nasjonal Samling". Like så lite er jeg blitt bekjent med, at disse herrer har protestert mot, at en englander, om hvem man bare kan si at han må være et i selvetuniform klett dyr, ved landgangen i Oxfjord i ras rix over at befolkningen viste iskald tilbakeholdenhet og til og med holdt skjult noen tilfeldige tilstedeværende t skape, skjøt ned en kvinne i nærvar av hennes barn, bare fordi hun var hustru til den stedlige leder av "Nasjonal Samling". I disse og mange andre tilfeller var det virkelig anledning til å protestere til vern om menneskehetens primitiveste lover. Men de innhallet herrerne seg i truslet.

5) En setning i høvndelsen tar jeg helt fram som en vits. Men påstår nemlig der at "Nasjonal Samling" tilegner seg makt og rett uten rettslig grunnlag, og framfrø som umulig kan være i den økumenære makte interessek.

Jeg tror som forutsett, allerede tilstrækkelig å ha kjennetegn den menneskelige kvaliteten og den politiske mentalitet hos dars forfattere. Akkurat disse folk er det som forsøker å rjor seg til beskyttere av mine interesser.

Herskerne kan berolige seg, disse interesser vil ikke bare bli beskyttet uten dem, men med sikkerhet til og med mot dem.

6) Til slutt mener man med en ubekymmerlig som denne kan overtreffes, at medlemskap i "Nasjonal Samling" blir tillatt svejrende vekt ved ansættelser og opprykninger.

Ja, mine herrer, hva innbiller dere de gamtlige? Skal jeg kanskje behandle jøden Hombros tilhengere på en begunstiget måte?

Grunnoppfatningen av det politiske billedet av "Nasjonal Samling" er det norske folke samvirket med det tyske brøderfolk innenfor rammen av et stort germansk fellesskap. Det er derfor absolutt selvinnlýsende, at medlemmer av "Nasjonal Samling" ved allers like ægliche kvalifikasjoner overfor andre blir behandlet på en begunstiget måte.

At økningen i sin tid avle Quisling som ministerpresident og heller styrtet land og folk ut i krig, det synes selvinnlýsende for herskapsene. Desuten var Quisling i ethvert fall en av de best kvalifiserte generallitsoffiserer i den norske hær, i flere år forsvarsminister og også allers i en rekke viktige offentlige stillinger.

At en tysk reichskommissar nå behandler Quislingens begjær som går inn for et samarbeide med Tyskland og som har en verdnsenskjulede overensstemmende med nasjonalsosialismen, på en begunstiget måte, forekommer dem derimot urettferdig. Denne oppfatning er så absurd, at jeg bare kan si til dem: Mine herrer, avfinn dere med dem. Jo hurtigere dere avfinner dere, jo bedre for dere. De vil intet andre derved.

Mine herrer, dere kan være overb vist om, at det i den forløpne tid ikke har manglet på forslag og inntrængende ansøkninger om å stille forbundsv senet under skarp og omfattende kontroll, da det i dem alltid vil vise seg bevisst forstærkede bevegelsar mot gjenoppbyggingen og ordnen. Slike ønsker har jeg, ifølge min prinsipielle innstilling, som er lett å avlese av min virksomhet i den forløpne tid, hittil alltid avslått.

Forts..

Dagens sammendrag: Slaget om Moskva karakteriseres atter ved voldsomme russiske motangrep i nord og i sentrum. Tyskerne truer hovedstaden i 2 nye framstøt i nordvest og syd for Moskva. På sydfrenten har Timoschenko ført fram store forsterkninger for å møte de tyske angrep mot Rostov. Før Charkow blev evakuert, blev alt av militær verdi ødelagt. Erobringen av Charkow kostet tyskerne 120.000 mann og store mengder materiell. Hitler har gitt beskjed om at Sebastopol skal tas koste hvad det koste vil. Det tyske press mot Krim fortsetter. Å ta Charkow kostet tyskerne 120.000 mann, 450 tanks, 3.000 lastebiler og 250 kanoner. Før evakueringen kjørte russerne bort alt jernbanemateriell, og hele råstofflagre til sine baser bakenfor Volga. Alle fabrikker blev sprengt i luften, og tidsinnstilte bomber eksploderer stadig. På sørfrenten forsøker tyskerne å komme fram til Rostov, men Timoschenko har ført fram reserver, og alle tyske forsøk på framgang mot Rostov er stoppet. Russerne har konsolidert og forbedret sine stillinger. Tyskerne hevder gjennombrudd ved Krim, men russerne har fått fram til forsvarerne 200.000 uthvilte tropper, bl. annet fra Odessa. Sebastopol skal tas for enhver pris, da den sinker tyskernes marsj mot oljefeltene i Kaukasus.

Russerne melder å ha bombet Berlin og omegn siste natt, og sluppet brann- og sprengbomber mot krigsviktige mål. Det britiske flyvåpen angrep inatt skip for anker og ved kaien i Ålesund. 7 skib blev truffet, og man så 2 av dem synke. Et forsyningskip blev senket utenfor Stadt, og videre blev kaianleggene i Bergen bombet, og en sildeoljefabrikk i nærheten samt tyske brakker. Dokkene i Brest og flyplasser i Nederland blev også angrepet. Et engelsk fly savnes fra alle disse operasjoner. Et tysk fly var over England inatt, men forårsaket hverken skade eller tap.

Det går framdeles akseskib til Libya, men gjennomsnittlig et pr. dag må bete for sin dumdristighet. Tyske og italienske skip som ligger internert i de sydamerikanske republikker, skal nå settes inn i fart som tjener de alliertes interesser.

Den japanske regjeringssjef Tojo sa igår at Japan nå er opp i en krise uten sidestykke. Et australsk regjeringsmedlem sa at folkeopinionen i Australia krever at krigen fortsatt føres jevnt og ubønnhørlig.

I Beograd har tyskerne tatt 1500 nye gisler, og henretter dem i flokkevis som represalier for drap av tyske soldater. Ytterligere 9 tsjekkere er henrettet. Belgierne har dannet en fast samlet front mot tyskerne, og 50 hemmelige tyskfiendtlige aviser er i omlop. (Vi ønsker våre kolleger fortsatt hell og lykke. Red.)

Vichyregjeringen har nå forbudt franskmennene å høre på engelske, amerikanske og friske franske radiostasjoner. Den amerikanske minister Bridle overleverte igår den norske hær 2 ambulanser, med radio, og 4 kantiner. I sin takketale sa H.M. Kong Håkon bl. annet: "Deres amerikanere elsker tenke- og talefriheten som vi nordmenn gjør. Og dere kjemper for samme frihetens sak som vi".

De hjemlige nasister har fått en pinlig oppgave med å bortforklare matmangelen, men de kan ikke i alle tilfelle skylde på den britiske blokade, da vi på mange områder var selvhjulpne. Hvor blir det av den velsignelse tyskerne skulde sende av matvarer? Siste halvår har tyskerne ført ut av landet 300.000 kg smør og 1 million kg ost. De beslaglegger 95 % av fisken,

og dette er første gang i Norges historie at vi mangler fisk. Mange nordmenn forlater landet, og reiser til England, men de blir ikke utbasunert i Fritt Folk som helter, og de får heller ikke løfte om gull og grønne skoger og odelsgårder på flere hundre mål, men nasistene blir oppfordret til å avsløre dem så de kan bli fengslet og dødsdømtes, og den 15. august sendte politimester Askvig ut et rundskriv til alle politimenn om å sende meddelelse når de fikk kjennskap til noen som var forsvunnet etter 9/4-1941, og det kunde antas de var flyktet fra landet. Særlig stasjonsbetjenter og distriktsbetjenter skulde være påpasselige og melde ifra om noen som kunde antas å ha forlatt landet uten tillatelse. BERGENS POLITI HAR UTSTEDT ENDELIG PASS TIL SÅKALDTE ØSTLENDINGER SOM IMIDLERTID ARBEIDER SOM PROVOKATØRER, OG SØKER Å KOMME I FORBINDELSE MED DE KRETSER SOM ANTAS Å VILDE REISE TIL ENGLAND. MAN ADVARER STERKT MOT DISSE PERSONER, OG BER ENHVER VÆRE PÅPASSELIG, DA DISSE ARBEIDER MED ANGIVERI FOR ØYET. RUSK: SAMKJENSLE KREVER TAUSHET.

Sverige melder i aftnen om hårde kamper i Tula-området, og at tyskerne forsøker et framstøt mot russernes nordre fløy på midtfronten. Igår hadde tyskerne ubetydelig framgang. I en liten by blev bl. annet 1.000 tyskere drept. Russerne har gått over elven Narva, og lenger sør er tyskerne stoppet av russisk artilleri. DE AMERIKANSKE KRINGKASTINGSSTASJONER HAR NEKTET Å KRINGKASTE ISOLASJONISTENE LINDBERGH OG WHEELERS TALER I AFTEN.

Lokalnytt: Utdrag av statsbudgett: Ministrene kr. 18.000,00 hver pr. år i gasje. Kr. 121.000,00 i reiseutgifter på ministrene. Kr. 87.000,00 til biler for de samme individer. Justisdepartementet: Fengslene kr. 17.000.000. Politiet kr. 30.000.000. Idrettsdepartementet: Arbeidstjenesten kr. 39.000.000. Hirdens idrett kr. 150.000. Hirdens studentidrett kr. 25.000. Til opvisninger og øvelser kr. 550.000. Andre departementer: Til avhjelp av arbeidsledighet kr. 3.000.000. Til nødstedte aviser kr. 1.800.000. Til propaganda kr. 800.000. Til avlytting av London kr. 18.000. Til foredragsholdere kr. 1.500.000. UNDESKUDD PÅ STATSBUDETTET KR. 423.500.000.

Tyskerne har beslagnlagt 40 % av årets sølvrevskinn til en pris av kr. 180,00 pr. stk.

Vi er bekjent med at noen postbud bryter våre breve, og enten beholder dem selv, eller leverer dem tilbake til Postverkets nasister. Vi gir disse postbud en meget streng advarsel, og gjør dem oppmerksom på at dette er direkte å gå fiendens ærend. Vi er istand til å kontrollere hvert eneste slikt tilfelle, og det enkelte bud vil måtte ta konsekvensen, og vi undlater ikke å presisere at det vil ikke bli vist noen som helst pardon i disse tilfelle, og budene kan gjøre regning med å måtte stå til ansvar meget snart, ja, lenge før de aner det. Til de bud som tar brevene for å få kjennskap til nyhetene, vil vi si at de gjerne skal få nyhetene tilsendt så snart vi får rede på hvem de er. Vi vil igjen presisere at hvad vi ovenfor skrev ikke er ment som noen tom trusel.

Denne avis kommer fortsatt hver dag med de riktige nyheter fra England og Sverige. Den er ikke ment som noen propaganda-avis, og vi må derfor avslå å ta inn alle de redaksjonelle artikler som vi stadig får anmodning om. Av visse hensyn kan avisen bare komme ut på to sider, og plassen må derfor benyttes til nyhetstjenesten.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Dagens sammendrag: Fra kl. 16 til kl. 15.05 idag holdt det franske folk sig iro i taus protest mot tyskernes mord av uskyldige franske gisler. I slaget om Moskva er de tyske styrker på månedens siste dag fremdeles over 60 km. fra hovedstaden på det sted hvor de står nærmest byen. I syd-Russland fortsetter marskalk Timoschenko å føre fram forsterkninger, til slaget om Rostov. På Krim bombarderer fly og krigsskip de tyske styrker.

Russene har 2 hovedproblemer. Det ene er å føre fram forsterkninger og dette har de hittil greid med stor dyktighet og reservene er ført vestover, fra Ural og Volgaegnen. Det annet problem er å føre fagarbeidere fra området ved Moskva til områdene bortenfor Volga. Dette har russerne foretatt i all hemmelighet og med utmerket resultat og tyskerne har da også klaget over at aluminiumleg ene ved Dnepr var tomme da de kom dit og innrømmer at den tyske industri ikke vil øke av det de får tak i i Russland. Russernes flytting av industrien er et nytt tegn på russernes beslutsomhet om å fortsette kampen til seiren er vunnet. Den russiske forsvarsfront er ved godt mot.

Britiske og amerikanske krigsforsyninger strømmer nå inn i Tyrkia. Ved en parade igår var soldatene iført engelske stålhjelmer og forsynet med amerikanske Haubitze og engelske antitankgevarer. En høi tyrkisk officer sa i en tale at Tyrkia er parat til å forsvare sin integritet mot hvadsomhelst.

En amerikansk torpedojager ved navn "Robin James" er senket vestenfor Island under konvoitjeneste. Båten var på 1200 tonn. Mannskapet besto av 122 mann og disses skjebne er ennå ukjent. Dette er det første amerikanske krigsskip som er senket. De andre har vært skadet. Det er ialt senket 9 amerikanske handelsskip.

I Shanghai mener man at Japan forbereder seg til et angrep på Burma-veien, eventuelt på Thailand. Det foregår omfattende militære forberedelser i Fransk Indo China. En talsmann sa igår at Japan allerede er slått. Den amerikanske flåte kunde i første omgang redusere den japanske flåte til en tredjedel.

Den nyeste engelske bombemaskin er Henry Paige Halifax. Den er 99 fot mellom vingene, 70 fot lang og 22 fot høi. Bombelasten er hemmelig. I kamp har maskinen vist sig ypperlig. Englan har gått til masseproduksjon av maskinen.

Ordrer ved Trondheim rekvireres nå av de tyske myndigheter og det tas fortrinnsvis gårder med store gårds plasser og det er utarbeidet oppgaver over hvor mange soldater og hester m.v. hver gård skal ha i tilfelle invasjon. Det er fra tyskernes side tatt forholdsregler for å berolige befolkningen i Trondheim. På Hitra er fiskebåtene rekvirert og sammen med mannskapet ført til Trondheim hvor de nå ligger. Eierne vet ikke hvilken godtgjørelse de vil få. Foreløbig får de bare dagpenger. All sildfangst skal innleveres til sildelaget og fiskerne får intet beholde. På Hitra skal all produksjon undtatt en del poteter innleveres til de tyske myndigheter.

Direktor Jensen ved Raufoss Amunisjonsfabrikk er avskjediget og sammen med sin familie forbutt å oppholde seg på Raufoss. Politifullmektig Kaltenborn i Oslo er avsatt uten lønn. Bladet "Velgeren" på Gjøvik er forbutt - foreløbig for 8 uker. Man vet ikke grunnen, men Fritt Folk forteller at avisen er den mest negative i hele Norge.

En japansk avis skriver at neutralitetspakten mellom Japan og Russland ikke må betraktes som en parkeringsplass. Russland må stoppe leveransene til Chunking-regjeringen og anerkjenne Nanking-regjeringen samt Japans særinteresser i Østen og derved medvirke til freden - ellers kan ikke vennskapelig forbindelse opprettholdes mellom de 2 land.

LOKALNYTT. "Vesterålen" ble ikke torpedert av engelsk krigsskip, men gikk på en mine. Båten gikk kloss oppunder land og ble truffet på styrbords side som vendte mot land. Overlevende sier det ikke var plass nok for en ubåt til å få torpedert båten.

Terbovens tale IV V. Avslutning.

Det byr mig ikke bare personlig imot, men jeg holder det også ut fra saklige grunner for malplasert å pålegge innskrenkninger i befolkningens upolitiske forbunds- og foreningsmessige virksomhet, når ikke viktigere synspunkter tvingende forlanger dem. Men den selvinnyttende forutsetning for denne min innstilling var og er at forbundene og foreningene såvel som deres organer beflitter sig på en i enhver henseende loyal holdning. De, mine herrer, har ved undertegnelsen av henvendelsen bevist, at dere ikke var villig eller istand til å fylle denne forutsetning. Dere har derved selv gitt foranledningen til, at den av mig til nå utøvte tilbakeholdenhet overfor forbundene til en viss bestemt del blir oppgitt. I denne hensikt har jeg igår gitt min tilslutning til et lovutkast, som skaper de nødvendige rettslige forutsetninger herfor. Konsekvensene av denne lov, det må jeg fra denne plass uttrykkelig betone, vil bare melde sig for de organisasjoner som har undertegnet henvendelsen. Derimot er det ingen foranledning til for mig til å endre min hittidige holdning overfor alle de øvrige forbund, som hittil har forholdt sig korrekt. Herr statsråd Hagelin vil etterpå gjøre dere bekjent med forordningens ordlyd, såvel som med de konsekvenser som den vil trekke etter sig for deres organisasjoner.

Når jeg har sett bort fra personlige forholdsregler mot dere, og jeg hvad saken angår, i det vesentlige har nøiet mig med en skjerpert kontroll, så er det fordi jeg i dere nærmest ser bare medløpere, som har latt sig overtale eller rive med til en, riktignok utålelig, politisk demonstrasjon. Men så meget mer tør jeg forlange av dere personlig og av deres organisasjoner for fremtiden, at grensen for loyalt og upolitisk saklig arbeid ikke mere blir overskredet.

Mine herrer: Jeg er ikke nordmann, som for eksempel herr Nygaardsvold, som ved Englands hjelp setter alt inn på å utlevere sitt eget folk til sult og kulde. Jeg kunde altså med en viss rett stille mig på det standpunktet: Jeg representerer og sikrer tyske interesser, nå får nordmennene se til hvordan de kan bli ferdige.

Hvilke følger en slik innstilling vilde ha for det norske folk skulde vel ikke være tvilsomt. Men jeg er nasjonalsosialist og germaner og streber derfor selvfølgelig efter, med alle til rådighet stående midler å hjelpe det norske folk, for sammen, med alle midler å holde vanskelighetene og nøden fra livet og overvinde dem.

Dette er et arbeid som slett ikke har noe med politikk å gjøre, men snarere er enkel menneskeplikt. Desto mer innlysende er det derfor også for mig, at enhver nordmann tar del i dette arbeid som gjelder hans eget folks velferd, om han ikke i alle anstendiges og sosialt tenkendes øine vil stå som et i like høi grad foraktelig menneske som mann.

Spre avisen mest mulig ut blandt norske. Og hjelp til å avlive alle falske rykter som for det meste fabrikeres i Kulturdepartementet. Avisen kommer hver dag, og det er meningen at alle, uansett økonomiske stilling, skal få nyhetene hver dag, og derfor må våre bedrestillede lesere sammen påta sig utgiftene ved utgivelsen.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Dagens sammendrag: Derussiske motangrep har stanset den tyske offensiv mot Moskva på alle punkter, fra Kalinin i nord til Tula i syd. Kere som har litt de største tap er enheter fra Baden, Rhinland, Brandenburg og Østpreussen. Tyskerne hevder å ha tatt Simferopol, 75 km. nord-øst for Sebastopol. Det var kraftige tyske bombeangrep mot Sebastopol og Kerk igår. Det pågår heftige kamper i nærheten av Rostov og russerne har sprengt demningen i elva.

Moskvas forsvarere har satt stopper for tre tyske framsæt fra Kalinin til Tula. De meldinger som igår kom inn til Stalins hovedkvarter gikk alle ut på det samme, nemlig at russerne foretok motangrep og tyskerne var over alt stanset. Etter en kort stillstand har de tyske tap igjen vært kolosale de siste døgn. Den 35. infanteridivisjon har litt store tap ved Charkow, den 3. motordivisjon, den 34. infanteridivisjon, den 258. infanteridivisjon fra Preussen, 77. og 78. regiment av 26. infanteridivisjon fra Köln og flere andre divisjoner er enten fullstendig ødelagt eller har hatt et tap på over 50%. Fanger fra 258. infanteridivisjon og 3. motordivisjon forteller om fryktelige lidelser på grunn av kulden. De forteller også at det bare er SS divisjoner som hittil har fått utlevert ulltepper og vinterfrakker. Moskvakringkasteren melder idag at man må gå ut fra at Hitler de nærmeste dage vil kaste inn nye styrker i kampene ved Moskva.

Stillingen en måned etter at offensiven mot Moskva begynte er altså at tyskerne holdes ved Moskva, men har inntatt Simferopol på Krim, og er på vei mot Sebastopol som ligger 75 km. borte. Nordøst for det Asovske hav yter russerne voldsom motstand. I Leningrad-avsnittet har russerne initiativet og i Brianskklommen fortsetter russerne motstanden med styrker som man forlengst trodde var utslettet.

Tross dårlig vær angrep store britiske bombestyrker Kiel og andre steder i nord og vest Tyskland. Videre ble dokkene og havnene i Brest Le Havre og St. Nazaire angrepet. 4 britiske fly savnes. 5 tyske fly ble skutt ned over England i natt og London hadde sin første flyalarm på over 3 mnd. Døgn ble ingen bomber kastet over hovedstaden. Mersey-siden ble bombet, men skaden var minimal og ofrene få.

Marineminister Knox uttalte igår at Amerika skal være med i kampen til siste slutt.

Stillingen for Tyskland er altså etter at vinterkrigen er begynt at det har Italia som en mellesten om halsen, Japan som en meget usikker og upålitelig våpenbror, forevrig omgitt av fiender på alle kanter, og stadig på vakt mot oppstand i de okkuperte land.

Den 25. september holdt fylkesleder Smith i Grimstad en tale på NS jubileumsfest hvor han blandt annet sa at det så lovende ut for NS til å begynne med, men ut over vinteren kom reaksjonen, da engelskmennene hadde litt framgang i Afrika. Værst ble det da tyskerne vendte seg mot Russland, da mistet jøssingene fullstendig hodet, og om kampen er svær nå, så er det bare en svak begynnelse. Smith sa videre at man vel synes det var mekkelig han holdt en slik tale idag som skulle være en festdag, men han syntes at et alvårsord var påkrevet og man måtte se sannheten i øynene.

London meddelte ikveld at det var uro innen NS og at det var en sterk opposisjon mot Orvar Sæther. Dette har vi tidligere meddelt her i avisen.

Stockholm melder ikveld at på et avsnitt i Russland ble en tysk infanteridivisjon ødelagt igår, og på et annet sted ble 16 tanks og 100 lastebiler ødelagt. På den Karelske fronten pågår heftige guerillakamper. Helsingfors hadde idag en halv times luftalarm. Et tysk kurerfly nedlandet idag i Vermeland, men både fly og besetningen er i god behold.

Maskinproduksjonen i Amerika de første 9 måneder i år er gått opp med 88%. Amerikanerne bygger nå et handelsskip pr. dag, og amunisjonsproduksjonen er lo-doblet. Sicilia ble bombet igår.